

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

éves évre 10 pengő, félévre 5 pengő.
Egyes szám ára 24 fillér.

Laptulajdonos:

MINERVA IRODALMI ÉS NYOMDAI
MUNTEZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Megjelenik minden szombaton,

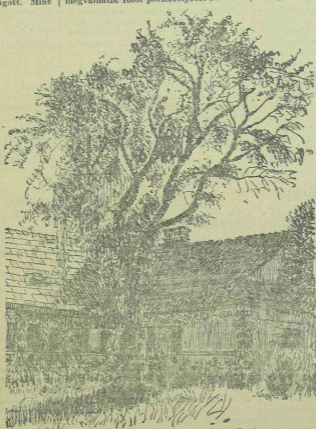
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kolozsvár, Brassai-utca 7. szám.
Telefon: 18-87.

PETŐFI KÖRTEFÁJA

Írta: NAGY LAJOS koll. c. igazgató

ott van Székelykeresztúron néhai dr. Kőrösi Pál udvarháza mögött. Mint a 15 karok a reszkető szél, mint féltő kezek nyíló virágot, úgy öle körül az udvarház árnyai, úgy védik az ültet falai a nyugati viharoktól, a fagyos szelektől. Petőfi Sándor egyetlen élő tanuját, az öreg körtefát. Száz éve már múlt, hogy a világot minden évben újjászülte, majd ismét elmúlni látja és nehány év múlva száz éve lesz annak, hogy a földjei alatt a legnagyobb magyar dalköltő szülő estéjét töltötte. Az öreg körtefa látta, lombjai susogásával ma is elmeséli, ha a fák beszélni emberi fül megértené. Elmondaná, hogy ott ült az asztal mellett, honvéd isztúrnai között, hogy a következő napi súlyos harcok gondolatát tépték agyát. Elmondaná, hogy az akkori vendégül házigazda, Varga Zsigmond bájos lánya milyen boldog pillantásokkal szemlélte a nemzet hírességét, amint a jó vacsora után csendes borozgatás közben a jövő terveit, a magyar nemzet jövőjét, Magyarországot boldog felvirradását festette hallgatósága elé. Ha beszélni tudna, ha mesélni tudna az öreg körtefa, lehet, hogy megcsúgná azt a fájdalmas gonolattól is, ami végig cikázott bizonyára Petőfi lángelkén, hogy holnap a gyá-

szos segesvári síkon egy nagy lélek megválthatik földi porhüvelyétől s Petőfi nek porát,

A Petőfi körtefa (Nagy Lajos tollrajza.)

Sándor múlt életét felkálthatja az örökélettel. Elmondaná, hogy napok múlva, mikor már száguldó parlánkon kozák-

fel Székelykeresztúr utcáin egy bánatos kislány könynyelvel öntözte azt a helyet, ahol a július végi eseten egy halhatatlan lelkű magyar lantos utolsó óráit élte át. Petőfi eltűnt. 1849. július 31-én kozák lándzsája léke vágott arra a kebelre, amely a legizsibált honszerelcmmel írta nevét a magyar költészetbe és a magyar szabadságharcba.

Száz év távlatából nézve mindig nagyok, még mindig felejthetetlenek, még mindig a szabadság lángoló máglyájának, még mindig a legszentebb eszmék hirdetőjének és mártírjának ismerjük őt.

És száz év óta nem volt olyan eszméáramlat, olyan egészséges, vagy beteges agyi népevető, vagy népbolondító, aki elő ne vette volna Petőfi már megszentelt nevét és ne az ő lelke foszlányai-val akarta volna népbolondító tanait szent lelkével ellátni. Az évek századokra szaporodnak s ahogy egymásra rétegződnek, éppen olyan következetességgel tisztul a Petőfiről minden belemagyarozott párt- és osztályszemlélet s annál felmagasztosultabb arcképa marad meg lelki szemem

ink előtt a szabadság és szerelem legtisztább lelkű apostolának.

Népi színjátszás

Irtá: Csikós Tóth András

(Folytatás.)

A színjátszó hagyományokat gyermeknek, felnőttnek egyaránt művelik, azonban a hagyományoknak csak egy bizonyos része él a gyermekek szokásaiban és egy bizonyos része a felnőttekben. Az első csoportba a betlehemezés, pünkösödés, balázsolás, gergelyjárás, regölés és sok másfajta közsöntés tartozik, a másodikba pedig a lakodalmi szokások, a fonóház sokféle mókája és a népi játékok szinte századok számba menő hagyományai. A kétféle réteg között a választás nem áthághatatlan. Sok helyen felnőttek járnak betlehemi és a pünkösödés is sokszor a felnőttek játéka.

Nem célok ezeknek a játékoknak egyenként ismertetése. Hiszen majd mindenki látott betlehemezőket, vagy ha nem látott, igen sokféle tanulmányban olvashatta pontos leírásokat. A ritkább balázsolás és gergelyjárás régi katonatorozó szokásokat őriz és végső célja alaminazagyűjtés. A regölést újabban felelevenítették a cserkészet (cserkész regös csapat), azonban ez nem a hagyományok továbbvitele lett, csak a szó (regös) a többi az elnevezésben. A pünkösödés is alaminazagyűjtéssé egyszerűsödött napjainkban.

A gyermekszokások legérdekesebb és legértékesebb vonása a kutató előtt az az ősi mag, amelyet a hagyományi szavakban, mozdulatokban tudatlanul

őriz. Pl. a betlehemezés szokásáról Szilárdy Zoltán azt tartja, hogy Herodotus leírása szerint egyiptomi szokás és annak idején az újszülött Ceres istenke képmása feküdt a bölcsőben, amivel a gyermekek házaltak. Ez a Ceres-kapcsolat teszi bizonyára népszerűvé a betlehemezést éppen a kelet gabona-termelő országaiiban, s hozzáink is Bulgárián át jut el az első keleti keresztény kapcsolatok révén. A balázsolás és gergelyjárás — mint említettem — régi katonatorozó emlékeket őriz, a pünkösödésben a kutatók II. András magyar királyt és leányát, Szent Erzsébet történetének nyomait sejtik. Ősi szavakat őriz a regölők közsöntő szövege. Különbösen is a regösök szokásai őrzik az eddig felsorolt játékok között a legelsőbb pogány magyar hagyományokat. Az egész regös játék téli napfordulóhoz való kötöttsége, a szereplők (az alakoskodók) régebben állati maszkban való megjelenése és a játék különös izi felolvása, kétségkívül pogányok emlékeit takar. Érdekes megemlíteni azt a körülményt, hogy a regösöket különösen lányosháznál látták szívesen, mert a szövegben megemlített lány a néphit szerint a jövő farsangban férjhez fog menni, népdigid ahhoz a legényhez, akinek a nevével együtt emlegetik a regösök.

(Folytatjuk.)

B) A beszolgáltatott egy éven felüli vágójuhott, amennyiben levágását vonatkozó rendelkezések megengedik ha jöminőségű, elősúlykilogrammonként 4, egyébként 2.50 búzaegységgyel kell beszámítani.

fentebb már említett módon megvásárolt tenyészjuhott elősúlykilogrammonként 5 búzaegységgyel kell beszámítani.

C) A 100 kg-nál súlyosabb hízósertés, amennyiben zrsirtés 180 kg-ig 2—1.50, ha húsértés akkor 3—2.50 180 kg-on felül pedig ha zrsirtés 1.45, ha húsértés 2.50 búzaegységgyel kell — a zrsirtésbeszolgáltatási köteleltséget teljesítébe beszámítandó búzaegysgek kívül (lásd a 30. számban megjelent közleményt) — a húsbeszolgáltatási köteleltséget teljesítébe beszámítani;

20 kg-ig a malacokat (elősúly) 10 illetve 150 búzaegységgyel kell beszámítani, a 20 kg-on felüli szilárdok illetve soványrésztékek általában 190—300 búzaegységgyel kell — zrsirtésbeszolgáltatási köteleltséget teljesítébe beszámítandó búzaegységgyel kívül — a húsbeszolgáltatási köteleltséget teljesítébe beszámítani.

D) Az 5 kg-nál nagyobb hizott élőliba, valamint a 3 kg-nál nagyobb hízott élkacsa után elősúlykilogrammonként 2 búzaegységgyet kell (a zrsirtésbeszolgáltatásnál közölkélen kívül) húsbeszolgáltatási köteleltséget teljesítébe beszámítani; ezeken kívül mind más egyéb vágoaromfít (csirke, tyúkgyöngytyúk és pulyka) elősúlykilogrammonként 5 búzaegységgyel kell beszámítani.

Dr. Kerekes Jenő

Az olvasó kívánságára:

Közellátási tájékoztató

Húsbeszolgáltatási köteleltség az 1944—45. gazdasági évben

Az 1944—45. gazdasági évre érvényes új beszolgáltatási rendelet szabályozó rendelet újításként bevezeli a húsbeszolgáltatási köteleltséget, melyet az alább felsorolt állatok, termékek és termények valamelyikének beszolgáltatásával kell teljesíteni a következők beszámítással:

A) vágómarhát és vágóbivalyt (2 éven felüli bikát, ökröt, tinót, tehenet és üszört) aszerint, hogy I., II vagy III. osztályba, avagy kicsontozott vagy csoportjába tartozik 5.50, 5, 4, illetve 2.50 búzaegységgyel az elősúlykilogrammonként a húsbeszolgáltatási köteleltséget teljesítébe; vágási célra beszolgáltatott növényekmarhát és növendékibivalyt, amennyiben levágását a vonatkozó rendelkezések megengedik, elősúlykilogrammonként ha jöminőségű 4, ha gyer-

gőbb, akkor 3 búzaegységgyel meg kell a húsbeszolgáltatási köteleltséget teljesítébe beszámítani;

a vágási célra beszolgáltatott borjút és bivalyborjút, ha a vonatkozó rendelkezések levágását megengedik, súlyra való tekintet nélkül darabonként 320 búzaegységgyel kell a húsbeszolgáltatási köteleltséget teljesítébe; a földművelésügyi miniszter vagy az általa megbízott szerv által az állam, a köztenyésztés vagy az állami akciók céljára megvásárolt, valamint a közellátásügyi miniszter vagy az általa megbízott szerv által kiadott vásárlási engedély alapján megvásárolt tenyészbikát és tenyésztehenet elősúlykilogrammonként 5.50, a növendékmarhát pedig 5 búzaegységgyel kell a húsbeszolgáltatási köteleltséget teljesítébe beszámítani.

Magy gondot fordítsunk a mezőgazdasági gépek karbantartására

A háborús szükségletek miatt nem csak a mezőgazdasági gépek és eszközök, hanem az ezekhez szükséges pótalkatrészek és anyagok előállítás is csak szűk keretek között történhet meg. Erre való tekintettel minden gazda és gépkezelő fokozottan gondot fordítson a tulajdonában, illetve kezelésében álló mezőgazdasági gépek és eszközök lelkiismeretes karbantartására, a zavartalan üzem állandó figyelemmel kísérésére és a legkisebb hibák azonnali kijavítására, nehogy ezek elmulasztása miatt törések, vagy más nehezen pótolható hiányok és üzemzavar is jelentősen kibéküljenek. A gazdák és gépkezelők fokozott gondossággal vegyék a közösség számára jelent megakarítási pótalkatrészekben és anyagokban, hanem az érdekelt gazdaságokat is mentesítik az üzemzavarok által okozott idővesztéstől és a pótlásokra fordítandó kiadásoktól.

Ék és mérték:

A nagy magyar család

Írta: Lőrinczi László

III.

népi gondolat tudatosítani akarja a magyar falusi lakosságban, hogy ő alapja a magyar életnek. Belőle jönnie a magyar középosztály fejlődésének is.

A felfrissítésre azért van szükség, mert a népi gondolat erre az osztályra ársadalom közvetlen vezetését szentelni bízni. Mert hiszen műveltsége és elhelyezkedése erre alkalmatlanok látnak. A mai középosztály két szempontból szorul felfrissítésre: a magyar élet hiánya az egyik. Ez vakká és réketlené teszi bizonyos kérdések megértése iránt. Másodsor: szellemi ill felfrissíteni, új nevelést kell kapnia, amely helytelen tehetetlenségéből emeli és igazi vezetőteggé teszi.

A két hiányon csak az segíthet, ha falusi lakosságból minél többen térnek fel a „középosztály”-ba. Ez azonban csak akkor lehetséges, ha megőnyitjük a tanulást, a szakműveltség megszerzésének feltételeit. A tehetőség utatást szintén intézményessé kell minűnk. Ezen a téren már történetek pések, de ezek még csak a kezdet kezdetén vannak. Szükségünk van arra, hogy a magyar falusi lakosságtól minél több jó orvos, ügyvéd, tanár, tisztviselő stb. nevelődjék ki, akik nem állanak a néppel idegenként szemben és akik együtt is tudnak érezni vele. Ezeket meg kell övni attól, hogy a hamis irodalmiság, ál-művészetrajongás és a széplelkűség megrontsa őket. Viszont mindezt meg kell tenni, hogy az ő zslésük, a magyar népi műveltség emlíon felnevelkedett szellemük irányítsa a „köz”-izlést, a „divatot”. És ezt öntudatosan, hivatással tegyék.

Tehát az értelmiségi réteggel szemben a népi gondolatnak ma a követelművalója ez: több felelősséget kér tőle. Felelősséget a falusi lakossággal és a munkássággal szemben. És magyar részétől az is, hogy mindent tegyen meg a társadalmi felfrissülés elősegítésére. A felfrissülés szükségességére már rámutattunk akkor, amikor a magyar falusi lakosság óriási hivatásáról beszéltünk. Ezt azonban nagy tisztogatásnak kell megelőznie. A vezető állásokból el kell távolítaniunk azokat, akik idegen szellemiséget és idegen utat képviselnek, bár-kézzel-lább al magyarnak vallják magukat. Nincs rájuk szükségünk, ha még ma sem értik meg az idők szavát. Ezekre senki sem mondhatja, hogy ez magyar középosztály és senki sem várhatja,

hogy a magyar munkás és a magyar falusi lakosság bizalommal forduljon feléje. Sehoh sem találunk, egész Európában, olyan tarkanevű társaságot, mint a mi értelmiségi rétegünkben. Ezért nem csodálkozhatunk, ha az első nyomásra széthull. Pedig magyar részében van erő, ez tagadhatatlan. A kisebbségi évekre kell ismét hivatkoznunk, ahol értelmiségi rétegünk többé-kevésbé megtisztult volt. Csak azok maradtak a porondon, akik lélekben is magyarok voltak. Még senki sem írta meg azt, hogy igenis, van a magyar értelmiségi rétegben egy maroknyi magyar, akik tudtak szenvedni, áldozni, küzdeni és akik meg tudták találni hivatásukat olyan időben, amikor a legfeketébb felhők tornyosultak a láthatáron. Intő példa a kisebbségi élet értelmiségünk számára!

(Folytatjuk.)

VEDEKEZZÜNK A LEGYEK ELLEN

A meleg idő bekövetkeztével elszaporodnak a legyek. Nagyon gondosan védekezzünk ellenük, mert fertőzést terjeszhetnek és a légycöpöcsés étel mérgező. Konyhán, élelőskamrában soha ne hagyjuk ételeinket takaratlannul. Legjobb szitával letakarni, mert így a levegő is éri, a légy mégsem fer hozza. Igyekezzünk kora reggel kitararítani és takarítás után nyomban elsőtétíteni a lakást. Az elsőtétített, hűvösen tartott tizza lakásban kevesebb a légy. Takarítás és elsőtétítés előtt néhány percnyi erős léghuzattal kikergetjük a szobában levő legyeket. Lapos tárgyba öntött bábéról is elkergeti a legyeket. Élelőskamrák falát és polcát mosjuk le timsóoldattal, (egy kg. timsóhoz négy liter vizet vegyünk) ez is távol tartja a legyeket. Vidéken ajánlatos a szemét- és trágyadombokat mézporral beszórní, mert ez megöli a légytetéket.

Hazádnak rendületlenül
Légy hive, ó magyar;
Bölcsöd és a majdn sírod is,
Mely ápol s eltakar.

A nagy világon e kívül
Nincsen számodra hely;
Áldjon vagy verjen sors keze:
Itt élöd, halod kell.

(Vörösmarty Mihály: Szózat.)

NEVESSÜNK

AZ ÖRDÖG SZALONNÁJA.

A cigány fellopózkodott egy városi embernek a padlására, hogy füstös szalonnát lopjon. Eppen le akarta emelni a sóváron csüngő darabokat, amikor szalonnástól együtt lezuhant. A zördülésre a gazda fölébredt és gyertyát gyújtott, hogy körülnézzen. A cigány, amikor látta, hogy nincs menekvés, markába köpött, majd a füstös szalonnához dörzsölt kezét a képét még jobban befektette. Azután szalonnástól fölállott a füstre.

A gazda reszketve szólt fel:

— Ki vagy?

— Én az ördög vagyok — felelte a cigány — és szalonnát hoztam ide.

A gazda rémülten beszaladt, mondván:

— Vidd a pokolba a szalonnádat, nekem ugyan nem kell.

A FURFANGOS SZÉKELY.

Segesvárra vetődött ügyes-bajos dolgában a nyárádméti székel. Elműlt már az ebédidő és így nem kapott melet fel a szász fogadósnál. Hátfőzetelt magának hat tojást. Meg is ette és csak akkor veszi észre, hogy a tárgyalásnál minden pénzt elfizette.

— Nem baj! — mondta a fogadós — majd ha ismét erre jár, akkor majd megadja.

A székel évekig nem ment Segesvár felé, mert nem volt arra dolga. Egy szercsak a bíróságtól idézést kap. A szász fogadós óriási nagy összegért berelle, felhozva, hogy a hat tojásból hat csirke lett volna; a csirkekből tyúk; a tyúkok tojtak volna, s így tovább a szaporulatát perle a szász, hogy ezt mind fizesse ki, aműtől így elcseszt.

Elbűslakodik a nyárádméti székel. Panaszolja a bajt komjának.

— Csak ennyi?! — kérdi a koma — ezért ne búsuji. Én is ott leszek a bíróságon.

Úgy is történt, de a góké kszakarva egy kicsit megkészték.

— Hol kénének ilyen soká? — szölt rájuk a bír.

Erre a koma válaszolt:

— Mű bizony fűt borsót veletünk instálum s ezért késlekedtünk.

— Mi a esudát? — kérdi a bír.

— Bizony mondom, hogy megfőzött borsót.

— Aztán nukor kel ki az a fűt borsó? — kérdi kissé gnyúsan a bír.

— Az bizony akkor, amikor a szász főtjötsza.

A bír nevetelt egy nagyot. Megértette, hogy a fűt tojásból sohasem lesz csirke. A fogadós pedig elvesztette a pert.

11j. Pats József

Gazdasági élet:

Az aratást követő szántóföldi tevékenység

Ellenségeink könyörtelen légitámadásai, nemcsak városokat rombolnak szét, hanem erőt gabonánkat gyűjtő lapokkal és bombákkal is feljuttatják. A gazdának rendkívül elővigyázatosságnak kell lennie a *mindent el kell követnie, hogy a termést átmentse a fenyegetés összes veszedelemek.*

A learatott gabonát a megszervezett tűzvédelmi intézkedések szerint, keresztbe kell rakni, 4–5 barázda szélességben körül kell szántani az esetleges tűz továbbterjedésének megakadályozása végett. A gabonát csak addig hagyjuk a keresztben állni, amíg az annyira megszáradt, hogy kicséplhető. Ekkor tüstént kezdünk a csépléshez. *Ma, ha csak tehetsz az utolsó ne csindjúnk, ha pedig ez elkerülhetetlen, akkor több helyre csindjúnk kisebb csomagot, hogy veszedelmek esetén ne pusztuljon el az egész termés.*

A cséplésnél vigyázni kell, hogy szem se a szalmába se a lőrek vagy polyvába ne kerüljön. *Múlt évben sok helyen fülleték le szabotáló cséplőgépekkel, kiknek főcéljuk volt, hogy a cséplésnél minél több mag menjen veszendőbe. Gazdánk figyeljék állandóan a cséplőgép működését és vigyázzanak, nehogy a szem illetéktelen helyre kerüljön. Szomorú látványt egyes gazdák udvarában a sűrűn zöldülő tőrek-és pelyva kazal... Ezzel is kissebedik a kenyér karéj.*

Az aratás és cséplés között van még a gazdának egy igen fontos munkája, a tarló felszántása. A tarló szántás igen fontos talajmunka, mert ezzel a talajra hullott gyommagvakat 4–6 cm. mélyre aláfordítjuk, a kipergett szemekkel együtt s azok ott rövid időn belül kicsirázva, a következő szántás alkalmával kiszántva elpusztulnak. *e így ezzel a sekély szántással kiirtjuk a gyomot.* Egy rendes időben elvégzett tarlószántás után a következő szántások bármilyen szárazság legyen is, szépen sikerülnek, mert a 4–6 cm. mélyre szántott talajréteg megóvja a talaj nedvességének elpárolgását s így kellő nedvesség mellett a szántás omlás lesz.

A tarlószántás előnye még, hogy vele irtjuk a káros rovarokat, elősegítjük a lebuktatott tarló korhadását s ezzel a televény képződését, valamint a nyári csapadék beszívódását a talajba s annak megőrzését a növények fejlődésére.

Erdélyben is a tarlószántás végrehajtása mindenütt szépen terjed. A gazdák felhagynak a régi tarló legeltetéssel, belétvá annak minden káros következményeit. Ha nem közvetlenül

az aratás után, hanem 1–2 nap múlva, — különösen forró nyári napok után, — mikor a nyirkos talaj már kiszáradt, kezd a gazda a tarlószántáshoz, akkor már a föld alig vetni be az ekét, a szántás nehéz s nem lesz omlás.

Tudjuk, hogy a rendes viszonyok között is az aratás, cséplés, tarlószántás és még a többi mezei munka mennyire igénybe veszi a gazda minden erejét és képességét. Ma a gazda s a család férfimunkás kezei a harem mezején teljesítenek szolgálatot s a fenti munkák elvégzése Ti Reátok várdrága magyarányok, leányok serdülő ifjak, levették... nem könnyű feladat, de velünk az Isten s az Ő általa segítsen meg a fontos feladatok elvégzésében.

(Sz. Gy.)

Arany volt a beregszászi zsidószappanban. Beregszászról jelentik: Egy beregszászi tisztviselő, aki a beregszászi gettóban leltározott, este, munkája befejeztével, egy ott talált szappannal mosta meg kezét. A szappan felvérezte kezét és a tisztviselő amikor a különös szappant szemügyre vette, meglepődve tapasztalta, hogy a szappan belsejében több aranyrucaeska volt elhelyezve. Az egyik rozsoskert-utcai lakás illemhelyében befalazva 500.000 rubelt találtak a leltározók. A pénznek eredetét homály fedi, de bizonyos, hogy nem magyar érdekeket szolgált. Tulajdonosuk kénkördésért, vagy propaganda célokra való felhasználás miatt kaphatta bizonyára a hatalmas összeget.

Az állatok oltása

Köztudomású dolog, hogy a legtöbb fertőző állati betegség ellen oltásokkal segíthetünk. Itt van például a sertés pestis, orfáné ha jó oltóanyagot és szabályszerűen oltattunk ellenük, a siker csaknem biztos, ellenkező esetben 60–70% is elpusztulhat.

Ma állataink védelme kétszeres kötelesség, ennek ellenére úgy halljuk nincs ki oltson. Az állatorvosokat az oltás idejére szabadságnálni kellene. Hogy az oltási idő kellőleg ki legyen használva, és hogy az állatorvosoknak se kelljen a falvakat, a falvakban az udvarokat össze-vissza egész éven át járnia, az oltásokat meg kellene rendszeresen szervezni. Pl. a sertésnek minden községből egyszerre minden egyes tulajdonos jelentse be hány darab, milyen korú sertést akar oltatni. Ez alapján az állatorvos megrendezi az oltóanyagot, és a mikor megérkezett, sorba veszi a községeket.

Egyszernél többször egyik községbe sem kell menni, egyforma oltásra, mert kellő előkészület után maga az oltás igen gyorsan megy. Miből álljon az előkészület? Az állatorvos mellé adassék 2 erősebb ember, akik végig fogják az állatokat minden háznál. Eddig hogy volt? A bejelentett időre az állatorvos megérkezett. A tulajdonos vagy otthon van, vagy a szomszédok kell előkeríteni, majd legelő embereket kell keresni, azután hirtelenében azt sem tudják hová és mire fektessék a sertést. Nincs előkészítve mosdóvíz stb. E miatt az állatorvosnak igen sok időt kell elvesztesse, amíg is inkább, mert minden háznál az új embereket újra kell tanításuk, hogy miként fogják le az állatot. Ha ugyanazon emberek szerepelnek végig, jól begyakorolják magukat, s az egész oltás nem gondolt gyorsasággal fog menni.

Szőke Mihály.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alapítva: 1899.

Magyarország egyedüli állami érdekeltéggel, szinnyagat biztosító szövetkezete.

Kártelen kívül!

A biztosítás minden ágával foglalkozik igen előnyös díj- és feltételek mellett. Veszér, fő- és helyképviseletek minden városban és községben

**Vezérképviselőség: Erdély területén:
Kolozsvár, Horthy-út 6,
Marosvásárhely, Széchenyi-tér 28 sz.**

A honvédsapatok harcái Galiciában

honvédezerkár főnökének szombati kiadott 22. számú jelentése szerint a Kárpátok előterében esapata az elmulit léten is rendre megütötták a szovjet támadó vállalásokat. A magyar csapatok harcövezetében maradt ellenséges harcok száma ezekre rug. A Breszt-Litovszk körzetében bevetett esapatk változatlanul súlyos elhárító cokat vivnak. Itt különösen a 2. százrezred vitéz honvédel tüntek ki, gyarország légerében az elmulit en 16 angolzsász bombázó zuhant a szorosan együttműködő magyar német légvédelem találatai követetében.

A hadijelentésel kapcsolatosa n Illekes katonai helyen a következőt mondották: A Kárpátok előterében harcoló hadseregünk arcvonalán irányuló ellenséges felderítő llalkozások és helyi jellegű támasok változatlanul sűrűn ismétlődnek. Az ellenség vállalkozásai és támadásai kivétel nélkül összeomlottak. Ehol már a saját zárótűz szétguszta az ellenséges kötelékeket, máslyen pedig, ahol az ellenséget slyerült állásainkig elűntia, közelharcban vertük vissza őket. Az ellenség okozó tevékenysége és vállalkozásai arra mutatnak, hogy a magyar adserceg arcvonala ellen is hamarosa számolni kell az orosz támadás megindulásával. Az ellenség szándéainak felderítésére saját esapatlank i számos kisebb nagyobb vállalkozást hajtottak végre, amelyek során rtek felderítési adatokra tettek zert. E vállalkozások alkalmával kiáló bátorságával tünt ki Boka La-

jos tizedes, az egyik erdélyi zászlóaljunk felderítő járőrének paranesnoka. A magyar ifjúság hazaszeretelése és lelkesedése jellemző Bíró Károly 16 éves sepsiszentgyörgyi székelly fiú magatartása, aki székelly hadosztályunkkal együtt Itokban kiszökött a hadműveleti területre és a legveszedelmesebb feladatokat hajtott végre. Tiltó paranes ellenére több közelharcban vett részt, ahol nem egyszer kitünt vitézségével. Egy ellenséges támadás elhárítása alkalmával megsebesült, majd sebesüléséből felgyógyulva újra kiszökött ezredéhez, ahol egy újabb bátor tette után zászlóalparanesnoka a helyszínen örvezetővé léptette elő. A legutóbbi időben egy ellentámadásunk alkalmával másodsor is megsebesült. A kórházban hadtestparanesnoka a Legfelsőbb Hadúr nevében ünneplés kereték között a bronz vitézségi éremmel tüntette ki, majd ezt követőleg a hadtestparanesnok-ság német összekötő listje a német nép Vezére nevében a II. osztályú vaskeresztet tűzte Bíró Károly mellére. A Pripjettől északra lovas alakulataink kemény harcokat vívtak az ellenséggel. Bár az ellenség túlerete őket fokozatosan kitérésre kényszerítette, a jellegüknek megfelelő halogató harcok mégis sikeresnek és eredményesnek mondhatók, mert az ellenség előnyomulását lefékeztek s lehetővé tették a hátsó szilárd ellenállás kiépítését. Bár saját veszteségeink is súlyosak, az ellenséges veszteségek ezt sokszorosaan felülmúlják. E harcok folyamán különösen kitünt a 2. huszárzászlóalj, amely kimagasló

vitézséggel küzdött és minütán elküönített helyzetében löszere elfogott, a harcot mégsem adta fel, hanem a támadó ellenséget tisztán legyőzteveivel ellentámadással visszaverte. A Pripjettől északra fekvő vasútvoalakat biztosító megszálló hadosztályaink részei a helyzet megkívánta területeken — gyengébb fegyverzetük ellenére — bátran harcba bocsátkoztak az ellenséggel, annak előretüresét ideiglenesen megállították és így lehetővé tették, hogy a hadosztályok zöme veszteség nélkül hátsóbb területekre kivonható legyen. Egyik arcvonalban lévő megszálló hadosztályunk a hozzá beosztott német meg erősítő alakulatokkal együtt súlyos utóvédharcokat viv az utánnyomuló ellenséggel.

HOGYAN IGÉNYELJÜK A BEFŐZÉSI CUKROT? Minden olyan gyümölcstermelő, akinek legalább 300 négyzetölér kiterjedésű, földieperrel, ribizlivel, málnával, cseresznyével, meggyel, körtével, birsalmmával, kajszivagy őszibarackkal beültetett, szakszerűen kezelt termő gyümölcsöse van, 5 kg. befőzési cukrot igényelhet. Az igénylést a községi előljárásgónknál beszerkezhető irlap kitöltése útján annál a községi előljárásgónál (polgármesternél) kell augusztus 5-ig benyújtani, ahonnan az igénylő a cukorjegyeit kapja. Amak a gyümölcstermelőnek, aki cukorjegyeit nem ott kapja, ahol a gyümölcsöse van, igénybejelentését a gyümölcsös területe szerírt illetékes községi előljárásgóh (polgármster) igazolása után a cukorjegyeit kiadó községi előljárásgóh (polgádmesterhez) kell benyújtania. Az igényjogosultság megállapítása esetén a befőzési cukorvásárlási engedélyt a községi előljárásgóh (polgármster) adja ki.

A kiszolgáltatásra kerülő befőzési cukorért a pénzügyminiszter által megállapított ipari cukorárat kell fizetni.

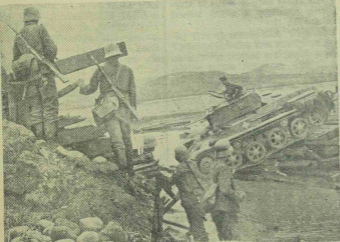
A befőzési cukorvásárlási engedélyek folyó évi augusztus hó 31-ig váltakhatók be.

A „Magyar Nép“

az erdélyi falu magyarságért, tehát érted is küzd.

*

Küldd be az előfizetési díjat és jelentsd be új előfizetőd!

Páncélosok átkelése egy szűkebb hídra

A KÉT SZÁSZ

Irtta: JÓKAI MÓR

Apafi Mihály uram idejében sokat járt a szász választófőjedelem Erdélyországban. Egy szilaj mulatozás közben udvari cselédsége úgy szerte maradozott tőle, hogy utoljára az ország minden részében lehetett belőlök találni, csak náta senki.

Egy ízben egy füllajtárja a szász fejedelemnek el lévén küldve Fehérvárra valami sürgős levéllel, Engedem ösztendalkozott Toldalagiek lovaszaival, azok leittatták, félkötyagosan nekiindult az útnak, az útban összejött Apor hajdúval, kik éppen menyasszonyt vittek Solymosra; a lakodalmas nép elfogta a legényt, elvitte magával; Solymosról odább ment a násznép körülötta a völgyény apjához Balázsfalvára; a füllajtárt oda is elvitték magukkal s miután ott egy kicsinyt kijönzönömb, Kérdésökökdék: hogy merre menjen Fejérvárra? olyan szépen átba igazították, hogy este felé csokugyan eljutott Szebenbe. Nem lévészett el egyebet, csak azt, hogy nyugat helyett délnek tartott.

Itt aztán megértte a városházán, hogy tíz mérfölddel van messzebb Fehérvártól, mint reggel volt, elkezdé hathatósan káromkodni minden nyelven, szúta a szebeneket, mintha azok tévedtek volna el, nem ő, mire nézve jónak láttaott minél hamarabb beküldtözöása valami jó emberhez, ki a szászok közt legvendégszeretőbb volt.

A füllajtár nem soká váratta magát s a varga bevitte őt tiszta szobájába, ledaltette a lócára, az inas lehúta szizmadit és menten kifényesíté; a két szász ezalatt diszcurzushoz látott.

Előbb a füllajtár beszélt a vargának, azután a varga beszélt a füllajtárnak, s miután mind a ketten eleget beszéltek egymásnak, akkor jutottak arra a tudomásra, hogy egyik sem érti, a mit a másik beszél.

— Der Duivel kiálta fel János varga, lecsappva zúld bárony süvegét az asztalra, tud kend magyarul?

— Hogy ne tudnék? esztendeje, hogy itt ügylegek.

— No hát beszéljünk magyarul, mert a mit németül szóltál, azt nem értem.

Tehát beszéltek mindketten magyarul.

János mester előhozott egy nagy veder jóféle bort, azt két kupával az asztalra tette, s nekifeküdtek mind a ketten.

— Hiszen kend is csak győzi, János mester, én is győzőm, szóltott a

füllajtár; de úgy még sem győzi senki, mint az én uram, az maga megiszik egy üdö helyében egy vederral.

— Megiszik Apafi Mihály uram kettővel, viszonzá a varga.

— De nem megy ám ennek a fejébe.

— Biz Apafi Mihály uram sem totti azt oda.

A füllajtár meghúzta az orrát, s elhallgatott. Jónak látta egy pohár borral növelni harajját, úgy kezdett megint a szóhoz.

— Hallja kend, az én uramnak van egy akkora korbunkulusa a gyűrűjében, mint egy dió.

— Van Apafi Mihály uramnak bot, akkora, mint a fejem! kiáltoa villogó szemekkel a varga.

A füllajtár fajnt kezdé dühében. . . odaköngyökölt a varga elébe, s félállról intözve hozzá a szót, monda:

— Hallja kend, . . . az én uram olyan erős ember, hogy egy malomkövet jövez a vállára.

— Elevenen? kérdé a varga, két köngyökkel tehénkedve az asztalra.

— Megeszel kend? Mit elevenen? A malomkövet?

— No, mert Apafi Mihály uram jöveszi ám a vállára az eleven bivalyt! A füllajtár lecsapta az asztalra a kupát, s ordított, a hogy kijért a torokán.

— De azt mondom kendnek! hogy mikor az én uram megfogja egy a kezében a nehéz ezüst kupát, úgy meg tudja azt szorítani, hogy össze-vissza hordap s kiámlik belőle a bor!

— Azt Apafi Mihály uram is megcslekszi, csakhogy ő előbb kiüssza belőte a bort.

A füllajtár tökéletesen le volt gázolva, mérgeyben mit tehetett egyebet? kiúta a kupáját s megint teletöltötte.

— Szállok kendnek, varga gazda, szólt a vargára köszöntve a poharat.

— Állok elébe.

— Az én uram, a választó herceg egészségeért! kiáltoa odanugyva kupáját.

A varga elvette, kiúta és monda:

— Isen éltesse sokáig. Ekkor a varga merítette megamaga kupáját s a füllajtárra köszöntö.

— Ez meg az én uramért, Apafi Mihály fejedelemért!

A füllajtár zeebba dugta a kezét, s elfordult az asztaltól.

— Köszönöm, varga gazda, nekem már sok volt a bor.

— Sok-e? De több lesz, ha a nyakad közé öntöm az egész vederral szólt a varga dühbe jövén.

A füllajtár elkezdett nevetni, s ezt fondárosan farogta újját a varga orralát.

— Azt mondom öcsém, szólt a varga, hogy nyugj ehhez a kupához, s a várd, hogy az nyuljon te hozzád, me azt nem köszönöd meg.

A füllajtár még erősebben habogott zót.

— Még egyszer kérdem tőled, éda öcsém, szólt a varga scldelen, iszol vagy sem? — s a mint erre a füllajtár még nagyobbán rohogott, úgy vági hozzá a kupát, hogy az székestül beugyott dől.

— Erre a füllajtár is dühbe jött, s kártoza széles vadászkését, nekiroha a vargának, vérben villogó szemekkel. De János mester sem volt rest, hancs előkapott egy fokos baltát a szeglebből, s miután a vadászkést kiütötte ellene kezéből, neki esett a fokosasa s úgy elverte, úgy elpisloolta azt, mi a félkenekü dobát, míg csak a füllajtár, bornak és ütlegnek sokasága min le nem esett a lábáról, akkor aztá szépen felejtette az ágyba, s reggeltől ott hagyta nyugodni a műhelyben.

Reggel a füllajtár egész méltatlan kodással fölönzörögött fekhelyéről ment panaszra Verelemi tábormokkhoz aki akkor legnagyobb árt volt Szebenben, igen derék vitéz árt ember, s ez beszélte, hogy őt a gazdája megvere de elhallgatta, hogy miért?

A tábormokk odahívatta a vargát, szembesítte a peres feleket, elmondta magának a dolgot, melyet megértvén nyula a zsebébe, s kiűvén belőle egy tizes aranyat, azt adá a vargának mondván:

— Imhol kendnek, a miért ide fardott. Kend pedig füllajtár uram, má megkapta a magadét, az a kendé marad. Egyebiránt jövendőre tanulj meg kend; hogy ha inni akar, ügyés a többi füllajtárokért, vagy akár e Hofmesterért, de az azon felül vala személyek egészségeért ivadz kend kiümb emberre. . . Kend is pedig vargamester, ha máskor szomjazik, igyék a varga cehmesterét, a fejedelem egészségeért való itálnak pedig hagyjon békét, . . . mert kendnélkül is éleget isznak azért!

A TORONY FÜVE.

A Domonkosiakról beszéltek, hogy mikor templomuk tornyán fű nőtt kötelek kötötték a falu tinájnák s nyakára s úgy húzták föl a toronyra hogy lelegeje. A döglött jószág már felúton volt s ekkor jst mondta az egyik palóe a másiknak:

— Nézze komaj hogy kéványva, még a nyelvit is döfögeti a fűre.

EMKE POSTA

Fontos kérdéseket tárgyal az EMKE igazgatótanácsa

Az EMKE igazgatótanácsa a napok Kolozsváron ülést tartott gr. Béli nán felsőházi tag emeléseivel. Az ülék megnyitójában megemlékezett Irtván István főszámvonón tragikus haláláról, aki felszámolatlan állott EMKE szolgálatában és a június 2-i szászvár elleni légi terrortámadások tetette el életét. Emeléknek egy per-felállással adoztak, ezenkívül eme-let az ülés jegyzőkönyvében is meg-kiáltották.

Dr. Szathmáry Lajos ügyv. alelnök EMKE nagy jövőjének, néhai dr. Boray Miklós ügyvéd, országgyűlési képviselőnek és az EMKE budapesti jog-és ügyészségnek hatalmas alapítványáról molt be amely félárnyak, vagy árny-ny segélyezésére szolgál. Javaslotta, hogy az igazgatótanács az alapítványi ügy kézpénzüi összegét az érték-tanóság biztosítása céljából ingatla-ka felteesse bele. Az igazgatótanács lyeselt az elgondolást és elhatáro-zta hogy az alapítóanyag kézpénzüi-nyéből népfőiskolát, szóróvnyinté-rtusi és árnaházi intézmények létesí-tye alkalmas ingatlanok szerez.

Foglalkozott az igazgatótanács a szőlő-és megratásának időpontjával. Elhatározta, hogy a köznyűlést, ha a viszonyok megengedik — eptember második felében tartják egy a megyei udásztanókon képoise-inek jelenlétében. Ugyanezen alkam-mal leplezik le gr. Apponyi Albert-ek, a nagynevű államférfinek, az EMKE tiszteleti tagjának arcképét is, melyet fia, gr. Apponyi György ado-lyányozott az EMKE-nek alapító tag-nyi díja fejében. A köznyűlésen Ap-ponyi Albert emléket és érdemeit dr. Boga Alajos prelátnak-kanonok, ig-nyacsai sz. fogja méltatni.

Walter Gyula közt. titkár az EMKE evékenységéről számolt be. Az ig. ta-ács hozjárta, hogy a bombakáro-alkat javára indított országos gyűj-tyéshez, az EMKE közponja 1000 P. dománnyal, a neaury elhanyag dr. Zász Ferenc Kolozsmegegyi alispán, az EMKE ig. vól. tagja emlékeztetőre léte-lyelt alapítványhoz pedig 500 P. ado-nyánnyal járuljon hozzá.

A titkár jelentésében beszámolt arról, hogy az EMKE taglétszáma a háborús gyjezer ellenére is állandóan emle-tylik, fiokjainak és a népkönyvtárak edma állandó emelkedést mutat. A népművelési szerepvény a sok nehé-tyez ellenére is ügyesséki folytatni kiszáll-tya és havonta 10—12 kisgyalást vé-tyez átlagosan. A bejelentéseket az ig. tanács helyvesléssel vette tudomásul.

A titkár bejelentette, hogy az Orszá-tyos Dolozószövetség Erdélyi Kerülete az EMKE erkölcsi és anyagi támoga-tyását kérte munkájához. Az igazgató-tyanács a lehetőségekhez mérten ezt a kérelmet teljesítette is.

Állatában az ig. tanács meglege-tydéselt vette tudomásul, hogy a hábo-tyrus helyzet ellenére, az EMKE ügyek-tyzik megfirkóznai a felmerülő nehé-tyezekkel és munkája folytatosságában nincs fenntakarás, annak ellenére sem, hogy az EMKE személyzetéből többen katonai szolgálatot teljesítenek.

Beszédes adatok az EMKE-munkáról

Az EMKE általában a csöndes és zajlatan munkának a híve és munká-tyjáról nem szeret sokat beszélni.

Egyetlen kiszállás alkalomával az EMKE kiküldöttjei sokirányú tevé-tyenséget végeznek el, erre beszédes bizony-tyísgul szolgál dr. Szathmáry Lajos ügyv. alelnöknek jelentése a július 11—13-iki hivatalos útjáról.

A jelentés szerint Szilgyosnyón július 11—13-án leányleveztető-tyezőző tanfolyam volt. Felkérésre ügyv. alelnöknek július 11-én korán reggel indult el Szilgyosnyóra a hi-tyvatati gépkocsival, vele együtt utaztak Hán Elek ezredes, a kolozsvári had-tyest egyik osztályának vezetője és Bor-tybély Lajos EMKE-előadó. A többi 5 előadó a szervevnyvel utazott ki. Dél-tyelőtt 9—11 óra között ügyv. alelnök-tyünk Szilgyosnyón megratarta elő-tyadást, majd látogatást tett a város poigármeesterénél és kérte támogatást a városban szervezés alatt álló 100 ágyas szóróvnyai gyermekotthon ügyé-tyben. Délután 3 órakor részt vett a Csikszentannásról Szilgyosnyóra te-tylepített székely telepek beiktató ün-tyemében. Felhívta vezetőiket, hogy kapcsolódjanak bele az EMKE mun-tykájába. Könyvtár és a gyerekek ré-tyzsére ruhaigénylésre utasította őket. Este dr. Szőcs Lajos tanár tartott az EMKE-ről előadást. Bemutatásra ke-tyrültek a Százéves Szózat, a Magyar Kenyér, Bölcsőtől az iskoláig és a Történelmi Erdély című filmek.

Július 12-én Borbély Lajos, dr. Szük Ödön, dr. Szőcs Lajos, dr. Jab-tyánlyk László EMKE-előadók és dr. Nagy Mózes Erzsébet tartottak elő-tyadást. Majd a helyőrségi parancsnok kérésére az EMKE népművelési sze-tyrelvénye a honvédelkutyánban tartott filmbemutatót, levettive az András és a Százéves Szózat c. filmeket.

Július 12-én délután dr. Nagy Mó-tyzes Erzsébet, EGYOM-titkár és dr. Szük Ödön titkár kíséretében ügyv. alelnökünk Erdélyfaluban tett látoga-tytást és ott tájékozódott az EMKE-tyvel kapcsolatos kérdésekről. Ezalatt a szilgyosnyói tanfolyamon dr. Jab-

lánczy EMKE-előadó mintarendező-tyel mutatott be a tanfolyamnak egy köz-tyművelődési előadás kapcsán.

Július 13-án Erdélyfaluban a ki-tyküdötték megemlékéltek a bentlakó-tyos gyermekotthon és megratgyalták az otthon fejlesztésének lehetőségeit.

Innen tovább menve Margitta és Szolár járási központokban ügyv. alelnökünk a főszoigabirokkal tárgyalott ott létesítendő szóróvny gyermek-tyotthonokról, amelyeket a már megrat-tyult EMKE-tírók-vezetőségek vettek kéz-tybe további intézésre.

Délután Alsóótfaluban szemlélték meg az EMKE-kiküldöttök a visszány-tyotthon és megvizsgálták a viszonyt a magyarok időszerű ügyei. Megállapí-tytották, hogy az EMKE helyi fiókja igen szép közművelődési és nemzetvé-tydelmi munkát végez.

Az EMKE-munka tehát sok kis apró részletmunkából tevődik össze. Ez a munka nagyjában felölteli mindazt, amit ezzel a szóval foglalkoztan ősz-tyse: magyarságvédelem. Mert tisztá-tyban kell lennünk arról, hogy minden egyes magyar és minden egyes mag-tyyar népi közösség jogos kívánságai-tynk, panaszaikainak meghallgatása és se-tygitő készséggel történő orvoslása a magyarság védelmét jelenti és erejét fokozza.

Azért foglalkoztunk olyan részlete-tysséggel egyetlen kiszállás alkalomával végzett munkával, hogy lássa min-tydenki, aki az EMKE zászlója alatt tömörül, hogy az EMKE-munkában nincs szünet és nincs megállás.

(—a)

BÜNBÁKOK.

Hát ilyenmi is csak művelünk, ved-tytelen szegényekkel történhetik meg — panaszkolj társainak a Pokrócra. — Anélkül, hogy bárkinek a legeseké-tylybelet is véletlenül volna, egyszer csak nekünk esnek és — elkezdnek ütni, verni!... Azt se tudjuk, miért?

— Nincs igazság a földön! — só-tyhajlja kisvártatva erre egy másik.

— Hát bizony az Emberek már csak ilyenek! — szólal meg egy har-tymadik is. — Mikor a porra haragusz-tyunk, akkor is a szegény Pokrócra vetik.

A
Magyar Népet
terjeszteti
magyar kötelességgel!

Kisiparosok rovata:

Iparosaink helyzete és a szakmabeli utánképzése

Az utolsó három évtizedben cselekvő világot voltunk és vagyunk annak a részlegrengő gazdasági harcnak, melynek kálvária folyamathoz van. Nagy tévedés volna azt hinni, hogy kis nemzetek és nagy forgatagban összetett kezekkel, tétlenül nézhetik e nagy átalakulást, amely lenne minden megmozdulás, amely gazdasági, ipari és kereskedelmi téren a legkisebb eredményt is biztosítaná számunkra.

A nyugati országok élő példái annak, hogy nem a terület nagyságától és nem a rajta élő népesség lélekszámától, hanem a nép műveltségétől függ annak anyagi és szellemi jöle. Elvitatlanul igazság, hogy ma, a huszadi században csak a művelt, iparilag és tudásigalag erős nép állhatja meg a helyét.

A verseny az ipar és kereskedelem terén minden országban jobban és jobban fokozódik.

Amikor azt mondtuk, hogy e versenyben Magyarországnak is részt kell vennie, ebben már megmondottuk azt is, hogy az ország valamennyi iparjának és kereskedőjének részt kell vennie, tehát nekünk, vidéki iparosoknak is.

Szomorú és elítélendő az olyan kijelentés — amilyent sajnos gyakran hallhatunk —, hogy ilyen nagy dolgokban egy ember sem nem oszt, sem nem szoroz.

Azonkívül, hogy a közönyösség már sok szép gondolatnak, sok hasznos kezdeményezésnek volt a megölője, az ilyen kijelentés által az egyén saját gyengeségéről, erkölcsi értékének alacsonyrendiségéről tesz tanúbizonyságot. A mi feladatunk, amit nekünk el kell végeznünk, csak kis hányada annak a nagy munkának, amelyet magunk és nemzetünk érdekében teljesíteni kell.

Döreség volna azt hinni, hogy csak a nagy, százezres városok iparosságán nyugszik minden kezdeményezés, minden munka és minden felelőség.

Az öntudatos embernek éreznie kell, legyen bármilyen magas vagy alacsony polcon, hogy ő is fontos része annak a gépezetnek, ahova a sors állította.

Ennek igazolására álljon előttünk példaképpen a német nép, melynek minden egyes polgára az öntudatos ember megtestesítője.

Bővebb magyarázatra nincs szükség. Gondoljunk vissza a háború utáni összeomlásra, az azóta elmúlt 25 évre, arra a gigászi munkára, amit e nép

ezen idő alatt végzett. Mi a titka e csudálatos eredmények? —

A kitűnő vezetésen kívül, valamennyi rétegnek a műveltsége.

Ha színték akarunk lenni, be kell vallanunk, hogy — tisztelet a kivételnek — iparos és kereskedő társadalunk szakmai és szellemi képzettsége olyan fokon áll, ami — a nyugati országokéhoz viszonyítva — nem íti meg azt a mértéket, amit a magyar

társadalom e két-elsősorúang font rétegtől megkíván.

Iparosainknak és kereskedőinknek most már alkalmuk van mind elméletileg, mind gyakorlatilag megszerezni azokat az ismereteket, melyek ipari gyakorlatához szükségesek, mert a iparügyi minisztérium országoszer szaktanfolyamokat rendez, amelyek kiválóan képzett mesterek és szakeladók tanítanak.

Iparosainknak is elsősorú érdek, hogy ilyen tanfolyamokon minél nagyobb számban résztvegyenek, hogy pótolhassák a mult kézszerű hiányait, megfeleljenek a jelennek és felkészülhessenek a jövőre.

Szöke BÉ

Az orrvérzésről

Az orrvérzés legtöbbször hirtelen lép fel. Oka legtöbbször magasabb vérnyomás a fejben és vékony gyenge vér-érfények. Ha a fejben vértelülés, azaz vérbőség lép fel, az orr nyálkahártyájának finom kis véredényei megrepednek.

Fiatalok, különösen a hirtelen növevűek gyakrabban hajlamosak az orrvérzésre. Vérmes, könnyen izguló egyének, szívhibában, ütélmeszesedésben szenvedők könnyen szenvednek orrvérzésben. Az orrvérzés erősen elgyengült betegeknel és az úgynevezett vérzésre erősen hajlamos vértevény egyéneknel veszélyessé lehet.

Ha, kinek gyakran van orrvérzése, vizsgálta magát meg alaposan az orrossal, hogy megállapíttassék, hogy az orrvérzésre való hajlamoság egy helybeli vagy általános megdagadás következménye-e. Helybeli okok lehetnek kisebb, észre sem vett fekdők, nyilt sebek, piszkálási sérülések, polipok, ütés vagy nyomás.

Az orrvérzés a legtöbbször magától elláll, ha a megalvadit vér a véredénykék kis repedését eldagszolja. Ha azonban a vérzés nem állna meg és a vérvesztéses nagyobb, akkor a következőket tartsuk szem előtt, melyek a legtöbb esetben eredménnyel járnak:

A nyakon a szűk gallér, ing, kioldandó.

Magasan tartott fejfel nyugodtan üljünk egy széken, a nem vérző orrnyílást ujjunkkal szorítsuk össze és a száron beszukott száj mellett a vérző orrnyíláson át nyugodtan, egyenletesen lélegezzünk be. A vérző orrnyíláson keresztül haladó levegő megalsztja a vért. A kilégett levegőt a szájon át böcsüssük ki, mert a tüdőben felmelegedett levegő megakadályozza az alvadást.

Tegyük mindhiteves borogatást a torokra, a homlokra és az orra. A hideg

borogatások az orr nyálkahártyájának finom véredényeit összehúzzák.

Tartsuk kezeinket magasan fejünk fölé, orron át be, szájon át ki lélegezzünk, ezzel vérbőséget idézünk elő a tüdőben, mellyel csökkentjük a vér-érfényekét.

Tiszta ecetbe vagy citromlébe máttunk gézzel borított vattadagócskát helyezett az orr nyílásait és orrnyílásait. Ez az eljárás igen erős orrvérzést is pillanat alatt megszüntet.

Ha a kéz vagy láb hideg, készítsünk rövid kéz vagy lábfürdőt, mellyel vért igyekvünk elvonni a fejből.

Ha az elmondott egyszerű eljárással kal nem tudunk céd émi, ne mulasztuk el az orvos segítségét igénylenni.

Ha az orrvérzésnek általános megdagadások az okai, ezt is csak orvos tudja megállapítani, ennek kezelésében az orrvérzést is szünteti e okát meggyógyítja.

A szárazberek református egyháznövsöveltsége és leányköre az Egyetemes Konvent felhívására a bombakároslat részére 27 kg lisztet, 16 kg szemesbabot, 57 kg lekvárt, 17 kg szárított tészta, néhány ruhát és kendőt gyűjtött, melyet a győri református egyház és a Budapest-Valéria-telepi egyház bombakároslatjai részére juttatott el a lelkes hivatal útján és 338 pengőt az Országos Földhitelinet csekszámlájá fizetett be a bombakároslat részre. Másodízben pedig 184 kg lisztet, 87 kg szemesbabot, 43 kg lekvárt és 52 drb. tojást gyűjtött, amit a földispáni hivatal útján juttatott el bombakároslatnak.

SZERELEM — ÉS PIPADAL

Szeretlek én téged, pipám!
A dohányt, mely henned ég;
Egy is ne? füstöd fellege,
Ként galambom szeme, kék.

Szerem én galambomat,
Ként szeretem a dohányt,
Egy is ne? pipa és leány
Fottem égnek egyaránt.

Kiskőrös—1819, Fehéregyháza.)

S miként a lányszem s mint a füst,
Nem kék-e a mennyfüdele
S miként ezek, a mennyfüdel
— Csillagütőzbeu — nem lángol-e?

Hasonmásául alkotó
Az ég e kettőt én nekem,
Hogy látva őket, lássam azt,
Ktől boldogságom nyerem.

PETŐFI SÁNDOR.

HIREK

ültetett beszterce-naszódmegyeyi
ok. Tizenegy beszterce-naszódmegyeyi tanított diszoklevéllel timentett évben a Julián Iskolaegyesület magyar nyelv eredményes tanítása ki kifejtett munkájáért.
m az első alkalom ez, amikor gyi végének munkálkodó tanított emel ki egyeseket a Julián egyesület. Bűszke lehet rá, akit elismerés illet, mert azt jelenti hogy egy hatalmas munkaközösséggel vált.

Julián Iskolaegyesület céljait ki a szegénysorsu, önmagukon eni nem tudó magyar családok a nemzetünk részére való megészt. Kitartó munkával, minden állal küzdve, a háború roppant zszégei között is végzi fájunk erősítésére irányuló harcát külön és ideháza.

é 1942—43. tanévben Bécsben helyen oktatták magyar szóra tllakó magyar családok gyerme-Nyolcvan bécsi magyar gyermek yarországi nyaraltatását tette levé és részt vett abban az akció-melynek során a kormány 1942 ottan 513. öszén 150 gyermeket ott haza Bécsből és környékéről nyarországra.

erlőben a Kollégium Hungariban nyitott tanfolyamot a Julián laegyesület, ahol délfelötti és déri tanítással lehetővé tette, hogy felöltt vagy délután német iskolá-járó magyar gyermekek szabad-ükben magyarnyelvű oktatásban resüljenek. A berlini magyar felék az egyesület tanfolyamain gyar történelmi, földrajzi és írmi előadásokat hallgattak.

skolát tart fenn a Julián Iskolaesület Szófiában és Ruszesukban. Anói magyar iskoláját a kultusz-ízter nemrég középiskolává szerle. Párisi iskoláját a kútiungy-métrium vette át. A tengeren túl zliában fejtett ki tevékenységet. Magyarországi minden lakott hea, ahol magyar családok élnek,

megszervezte és felállította a Julián-könyvtárat.

Szerzte az országban 1031 Julián-könyvtárnak 83.873 könyvet olvassák a magyar szórányesaládok. Számos tanító és pap tagja áldozatos kultur-munkával, vallásos és hazafias tárgyú szindarabok betanításával és elő-adásával, mesedélutánok és kultúr-estek rendezésével, dalárdák és olvasó-körök szervezésével viszi a megvalósulás útján az egyesület célkitű-zéseit.

Tóth Ferencné Csáthó Anna besztercei, Lőrincné Vencel Marosbörgöi, Horváth Ibolya kosnai, Csorja Klára szelyki, Nagy Erzsébet besztercei, Pajorin Tamás galacfalvi, Pálfalvi Eva szeretfalvi, Szócs Imre felsői, Karda Irén, Gyöngyös Irén naszódi és Somosdi Róza óradnai most kitüntetett tanítók ennek az áldozatos munkaközösségnek buzgó munkásai.

Felvétele a kertészeti és szőlészeti iskolába. A Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán szeptember 10-án kezdődik a téli félév. A középsikolai érettségivel vagy ezzel egyenértékű elő-képzéssel rendelkezők augusztus 15-ig nyújthatják be felvételi kérvényüket. A kifogástalan magaviseletti és jó előmeneteli hallgatók különböző ösztöndíjakat nyerhetnek el, azok pedig, akik állami szolgálatba kívánának lépni, évi 1200 pengő ösztöndíjat kapnak. A főiskola tanulmái ideje nyolc félév, ami után kertészeti és szőlészeti oklevelet nyernek a hallgatók. A főiskolai végzettség érdekében képviselői, kertészeti és szőlészeti tudományok és kísérletiügy, főiskolai és gazdasági szaktanári áll-lásokra képesít, ezenkívül a nagyobb kertészeti és szőlészeti üzemek vezető állásait is a főiskolát végzettek részére tartja fenn a hájközösi törvény. Részletes tájékoztatót a főis-kola dékani hivatala küld (Budapest, XI. Nagyboldogasszony-útja 45.)

Burgonyalevelből cellulóze. Amióta sikerült a burgonyalevelből celluló-zet előállítani, az eddig hasznavehetetlen növényrész értékes nyersanyagává lépett elő. Németországban ezét is intézkedtek eme nyersanyag

nak minél tökéletesebb előállítására vonatkozólag. Ennek keresztülvétele szempontjából először is az őszel leszedett leveleket szárítják, majd presélik. Ily módon sikerült a szábitás zavartalanságát biztosítani, míg ugyanis a friss burgonyalevelekből egy köcsi rakományra csupán 4 tonna főr, a szárított és preselt levelekből kerelen 10 tonna szábitható. Ipaci feldolgozásukra ezáltal sokkal gyorsabban és könnyebben kerülhet sor. Németországban a feldolgozott bura-gonyalevelekből évente nagymenny-nyiségű nyersanyag kerül felhasználásra.

Felvétele a bihadiórszégi, kecskeméti és soproni m. kir. szőlészeti és borászati szakiskolákba. A bihadiórszégi, kecskeméti és soproni m. kir. szőlészeti és borászati szakiskolákból az 1944-45. tanévre azok a 17-évb-évek betöltött pályázók vehetők fel, akik legalább az elemi iskola VI. osztályát sikerrel elvégezték, ép, erős, egészséges, gyakorlati munkák végzésére alkalmas testalkatúak és feddhetetlen előéletűek. A tanulók részére tanulmányi (internatus) áll rendelkezésre. A tanulók elhelyezést és teljes ellátást kapnak, amiért személyenként haví 20 pengő ellátási díj fizetendő. A tanév 1944. évi október hó 1-én kezdődik és 1945. évi július hó 31-én végződik. A felvételi kérvényeket augusztus 20-ig kell beadni az iskolák vezetőségéhez. Bő-vebb felvilágosításért az érdeklődők forduljanak az iskolák vezetőségéhez.

Minőségvetőmagnószítás. A földmivélségi miniszter a termés egy-ségessítése, a terméshozam növelése és a minőség javítása érdekében az idén is nagyobb mennyiségű eredei nemesített és utánermesztett búza, rozsa és őszirpa vetőmagot juttat a gazdáknak.

Eredeti nemesített vetőmagot a M. kir. Növénytermelési Hivatalnál lehet igényelni (Budapest, IV., Borhy, István-körút 2. sz.). A Hivatal első sorban a továbbszaporításra is vállalkozó nagyobb gazdaságok részére ad eredei nemesített vetőmagot. A vetőmagért a hivatalos alaprólon felül más zszáknél 16 pengő felárat kell fizetni. A szaporításra vállalkozó gazdaságok részére a Növénytermelési Hivatal a felárból mászánként 8 pengő és 4 vasúti fuvar megtérítését vállalja.

Az utánermesztett vetőmag kiosztását minden esetben az illetékes vármegyeyi m. kir. gazdasági felügyelőség intézi. Tehát egy 100 kat. holdon aluli kisgazdák, mint a 100 kat. holdon aluli felüli gazdaságok igénylésükkel közvetlenül a vármegyeyi m. kir. gazdasági felügyelőséghez forduljanak. Az utánermesztett vetőmagnál a felár

▷ kormányhatóságilag megállapított alaparon felül mászanként 8 pengő. Az akció viseli a vasúti fuvardíjat és a felárból megértit mászanként 2 pengő. Erdély területén a kieszást a földművelésügyi minisztérium Erdélyi Kirendeltsége (Kolozsvár) végzi. A nagy érdekföldésre való tekintettel az igénylők már most jelentkezzenek — a kisgazdák csoportosan — a közönségi előjárások útján.

A Református Nőszövetség szentmargittai konferenciája. A szolnok-dobokai Szentmargitta község július 3—7-ig különös események színhelye volt. Az Erdélyi Református Leány-szövetség tartotta ott szokásos nyári konferenciáinak egyikét. A különös nem magában a tényben volt, hiszen az ifjúsági vallásos konferenciák rendezése megszokott dolog nálunk már sok év óta, hanem a mai háborús időkkel tekintve, a résztvevők létszámában és háttér, bírákódó és örvendező magatartásában.

19 egyházközségből több mint száz középiskolási és földműves leány gyűlt össze, ki gyalog, ki szekéren, egyrészes vállalva a vonaton utazás nehézségét.

Milyen öröm volt a vezetőknek látni ezt az ép idegetű, törelen felkelt, Istenben bízó magyarságot, amely a létszámot illetőleg olyan kellemes csalódni.

Az előadások és megbeszélések központi gondolata a szolgálat kérdése volt. A beszámoló alkalmával sok leány tett bizonyosságot arról, hogy megértették a szolgálat igazi krisztusi értelmét és úgy a családban, mint a nemzeti szolgálatban az önzetlenséget és Isten előtti felelősséget fogják szemük előtt tartani.

Bár ezután is adna Isten alkalmat az egyház ifjúsági munkájának teljes kifejtésére, mert a valódi keresztény társadalom — és nemzetépítés munkája itt folyik. Z. A.

Mibe kerül a háború az Egyesült-Államoknak? Egy newyorki lap néhány nappal ezelőtt azt írta, hogy egykor Roosevelt azért lesz a történelem egyik legnevezetesebb alakja, mert a történelem folyamán ő költötte el a legtöbb pénzt háborús célokra.

A lap szerint, amint egy Stockholm-i érkeztet jelentés hírül adja, Roosevelt eddig 260 milliárd dollárt költött el a háborúra. Európai szemmel talánosságos arról az európai viszonylatokban úgyszólván megfoghatatlan összegről elgondolkozni.

A Manhattan-Institute szerint az fuvázó megkezdése előtt a háború 410 millió dollárba került naponta. A Manhattan-Intézet vezetője, amikor az USA háborús kiadásairól adatokat

hozott nyilvánosságra a sajtó képviselői előtt, kijelentette, hogy „Ha a történelemben minden megismétlődik, az árak hirtelen emelkedésével ezúttal is számolhatunk.” Hivatalos amerikai kormánynyilatkozat is hangzott el, amely a háborús kiadásokat a Manhattan-Intézet adataihoz hasonlóan tette közzé.

Igy Morgenthau pénzügyminiszter a háborús kölcsön kivetése előtt elmondott propagandabeszédében az eddigi háborús kiadásokról is szólt. Kijelentette, hogy a Nápolytól Rómáig való előrehaladás a szövetségeseknek 6,7 milliárd dollárba került. A Marshall-szigeteken végrehajtott hadműveletek 6 milliárd dollárba kerültek. Az Egyesült-Államok hadi kiadásai Morgenthau szerint is eddig 260 milliárd dollárt tesznek ki. Szerinte az 1944. év végéig még további 95 milliárd dollár felhasználásra lesz szükség. A háborús kiadások sorbaem voltak olyan magasak, mint éppen az utóbbi három hónapban.

Délanglia gazdasági és katonai jelentősége. A V—I. német megszállógyeget Londonban és Dél-Angliában olyan területeket támad és megszállt, amelyek általános katonai jelentőségükön kívül értékes felvonulási és utánpótlási területek. Londonban és Dél-Angliában épültek az angol szigetország legfontosabb hadüzemei. Az inváziós csapatok a kelet- és dél-angliai kikötőknél át kapják utánpótlásukat. Londonban a szigetország egyelőre lakik. A nagy károk minden bizonytalán az inváziós hadműveletekre is éreztetni fogják hatásukat.

Az angol hadfelszerelési ipar egy-egy részre és a légi felszerelési ipar egy-egy részre Londonban kapott elhelyezést. Robbanó anyagokat és löport majdnem kizárólag Londonban gyártanak a brit hadigépezet szükségleteire. A legnagyobb gépgyárakat is oda építették. Ugyancsak oda helyezték a különböző finommechanikai termékeket gyártó üzemeket, optikai vállalatokat. Londonban van a hatalmas Hoolvich-üzem, a brit impérium legnagyobb fegyvergyára. Az angol főváros a szigetország vasúti hálózatának is egyben gócpontja: Londonnak 15 pályaudvara van. Az angol bevétel 40 százalékát Londonban teszik pertra. Hatalmas kirakodó és pályaudvari berendezései már 1940—41-ben a német légitámadások központjai voltak.

Dél-Angliának legfontosabb ipari és gazdasági városai Southampton és Portsmouth. Southamptonban repülőgépgyárak és hajógyárak vannak. Itt gyártják a különleges készítményű angol „partaszállítási csónakokat” is.

Portsmouth különösen kémiai iparral nevezetes, de számos más ipar is van. Kikötőjébe fut be a legtöbb angol hajó a világ minden részéről.

Hogy a V—I. mit és milyen mértékben pusztított el az angol hadifonosság berendezése közül, talán ma még nem lehet teljes mértékben áttekinteni. De bizony, hogy az állandó, szünet nélküli támadások olyan mértékben befolyásolták az angol haditermelést és utánpótlást, amely talán nem is oly távoli leponthban az inváziós terület utánpótlását halálal veszedelemmel fengetheti.

A délerdélyi diákok meglátogathatók hozzátartozóikat. A m. kir. rendőri kolozsvári kapitánysága a következőkkel értesítette az illetékes hatóságokat:

„A belügyminisztérium a romkormánnyal történt megállapodás értelmében a 1943/1944. sz. rendeletével lehetővé tette, hogy a Magyarországon tartózkodó 18 éven alatti magyar nemzetiségű román állampolgár tanulókat az 1944. évi nyári szünetidőben Délerdélyben lakó szülők meglátogathassák. A tanulókat (telek tanítványokat) igazgatóságok (rektorai hivatalok) látogatási bírányítványt kérn, amelyben a kiállítás tanítványnak meg kell jelölnie is, hogy a szülők (hozzátartozók) akiket látogatni akarnak, melyik délerdélyi városban vagy községben laknak.

Az útlevelet iránti kérelmeket a kolozsvári lakos tanuló személyes terjeszték elő a m. kir. rendőri kolozsvári kapitányságnál, ahol a látogatási bizonyítványt kivül 20 pengőnyképet kell az útlevelet felvételéig alkalmával magukkal hozniok. Ez kivül személyazonosságukat is megfelelő módon igazolniok kell. Az útlevelet kiállítás díja 6 pengő, amit tanulóknak a 184.932. sz. csekkszámjellel fizetnek be. Akik a múlt évben díjcsere akcióval kapcsolatban már levelet kaptak, azok 5 pengő összekeletések befizetési s ezenkívül 1 pengő okmánybélyeget csatolnak kérelmükhöz.

Ezzel az értesítéssel rengeteg délerdélyből származó magyarsági diákok lehetővé, hogy a nyári szünetben a határon túl élő szüleiket, hozzátartozóikat meglátogathassák.

POLITIKAI ÓRSZEM

Ministerelnés

Kormány tagjai vitéz Sztójay Döme zterelnök elnöklésével szerdán ztertanácsot tartottak. A miniszterelnés a légitámadások következténél elpusztult épületek rommaradváól származó építési anyagok igényeléről, továbbá a zsidók vagyonákapcsolatos egyes kérdések szabáásáról szóló rendeleteket, valamint időszzerű kormányzati kérdéseket ályalta. A zsidók vagyonával kaposolódó, rendelet megbizná a zsidó vagonkormánybiztosát, hogy a felmerüló zsidó és sürgősebb kérdéseket oldja. A kormánybiztosnak mindenkéé az lesz a feladata, hogy az elrejtés és be nem jelentett zsidóvagyon felkutatása és azokat a nemzet jónak biztosítása. A rendelet felhatalozza a kormánybiztosot, hogy olyan helyben, amikor azt a termelés folyozása, vagy a közellátás zavartozása és az indokolt szükségletek kifizése megköveteli, a zár alá vett üzlet árúkeszletét és egyéb zsidó ingókat is értékesíthesse.

Magyar Élet Pártja klubnapja

Magyar Élet Pártja csütörtökön délvil élenként látogatott klubnapot tartott Budapesten. A párt törvényozó vitéz Telesi Mihály gróf országos telnök tájékoztatta a jelenlévő politikai helyzetéről és az időszzerű kérdéőről. Az országos elnök felkérte a párt törvényhozóit, hogy folytassák továbbra is azt a komoly munkát, amelyet a jobboldal gondolat jegyében az ország érdekében a mostani nehéz időkben végeznek. Vitéz Telesi Mihály a rúbiakban a párt törvényhozóinak állásleges megdöbbenését kifejező emeztet meg arról a merényletről, amelyet a Német Birodalom Vezére ellen ztek. Az országos elnök örömeinek ott kifejezést felelt, hogy Európa a kereszténység jódojének személyét Gondviselés megoltalmazta.

Kormányzó Úr vitéz Rátz Jenő minisztert felmentette állásától

Magyarország Kormányzója a miniszterelnök előterjesztésére vitéz Rátz Jenőt reanálitúli miniszteri állásától és egyben a miniszterelnök helyettesítésére spott megbizná a jól saját kérelmére ámentette.

Külföldön történt

Ikertelen merénylet Hitler Adolf ellen

A mult hét csütörtökjén büns kezék merényletet követtek el a Német Birodalom vezére és kancellárja ellen. A

merényletnek egy halotti és több súlyosan sebesült áldozata van. Maga a Führer könnyű égési sebekben és zándóásokon kívül nem sérült meg. Munkáját tovább folytatta és az előre megállapított program szerint közvetlenül a merénylet után fogadta Benito Mussolinit, az olasz nép Duceját.

A meghusult merénylet hírért az egész világ közvéleménye rendkívül érdeklődéssel fogadta s a Birodalommal együtt harcoló országok népe örömmel és megnyugvással vette tudomásul, hogy a merénylők pokoli terve nem sikerült.

Hitler Adolf még ugyanazon nap úszakláján személyesen adta tudtára népének a rádió hullámain keresztül, hogy a robbanóanyaggal megkísérelt merénylet nem sikerült s hogy életben maradt és egészséges. Bejelentette, hogy a német hadseregnek semmi köze sincsen a tisztii összeszűvők maroknyi csoportjához és Stauffenberg gróf ereszdeszt, aki a robbanóanyagot orgyilós szándékkal Hitler közelében elhelyezte. A pokolög a Német Birodalom vezérétől két méternyire robbant fel. A zandúlló tisztii csoport egy részét kivégezték, töben közülük öngyilkosok lettek. Az agyonlőtt tisztiek között van von Stauffenberg gróf, a merénylet elkövetője is. Összetűzésre sehol sem került sor.

A Kormányzó és a miniszterelnök távirata a Führerhez

Magyarország Kormányzója Hitler vezér- és kancellárának az elneve elkövetett merénylet szeresés meghusulása alkalmából melegbangu táviratban fejezte ki örömét afelett, hogy a Vezér az isteni gondviselés rendeléséből sértetlenül megmenekült.

Vitéz Sztójay Döme miniszterelnök a magyar kormány és a magyar nemzet nevében ugyancsak táviratban fejezte ki jókívánásait a szeresés megmenekülés alkalmából.

Inváziós arcvonal

Az inváziós hadszíntérről érkező jelentések szerint mindenütt fokozódott a harcok hevessége. Az angolok és amerikaiak minden eddiggi felülmúló tömegekben vetették be nehéz hadianyagukat és csapatokat a német állások ellen. A német védelem ennek ellenére igen szívós és a harc ide-oda hullámozik. A leghevesebb tüzérségi előkészítés, légi bombázás után végrehajtott angol-amerikai támadásokra igen heves német ellentámadások következtek és egyes helységek és magaslatok naponta többször is gazdát cseréltek. A Normandiában folyó küzdelem hevessége mindent felülmúl, amit az ötévek évenként hátedő világháború során tapasztaltunk.

Keleti harcér

A keleti arcvonal déli szakaszán az elhátró csata nagy elkeseredettséggel tovább tombolt. Lemberg térségében a szovjet támadó élek elérték a város keleti szélét. Innen északnyugatra gépesített kötelekék a Szafony felé és a Bug felső folyásától nyugatra Lublin térségébe nyomultak előre. A német hadosztályok mindenütt elkeseredetten ellenállnak az előrenyomuló ellenségnek. A német légió nagy esatarepülő kötelekék morisz megrepülésekben avatkoztak be a földön folyó harcokba és eredményesen bombázták a szovjet készenléti állásokat.

BresztLitovszk és Grodno között is heves harcok folynak. A német csapatok itt a bolsevisták minden támadását visszazaverték.

A karjalai földúszorosan Vuosalminál a szovjet támadást intézett a finn állások ellen. Valamennyi támadását elhátrították. A Ladoga-tótól északraletere Titkarante és Laimolaajrvi között élenk volt az ellenség felderítő és tüzérségi tevékenysége.

Délolaszországi harcér

A német csapatok Olaszországban trópikus forróság közepette tervszerűen folytatták tartóztató harcukat az ellenséges tüzérségvel szemben. A liguriai tengerparton az erősen támadó amerikaiak elérték Livorno déli és délkeleti szélét.

Új német fegyver

A német haditengerészet új fegyvert vetett be a francia partok mentén folyó küzdelemben. Egyszemélyes torpedóróly van szó, amely a Szajna-árbólban nagy pusztítást okozott az ellenséges hajókaravánokban.

Szülítés érte Viktor Emánuelt

Velenecből érkezett jelentés szerint Viktor Emánuel volt olasz királyt szülítés érte, amely bünölásokat és úntudatszavakat okozott. A szülítés állítólag akkor érte a volt királyt, amikor igen izgatott szóváltása volt fiával, a trónörökösével.

**Tanít
Tudósít
Tájékoztató
Szóráhozást hoz**

minden héten
évi 10 pengőért a

MAGYAR NÉP

JEGYEZD MEG!

GONDOZZUK LISZTÜNKET

Nyári melegben könnyen megkukacosodik a zárt helyen álló liszt. Ezért ajánlatos négyhetenként nagy kanállal alaposan átforgatni, kéthavonként át-szítálni. Ha észrevesszük, hogy néhány kukac mozog a lisztben, öntsük ki az egészet tiszta ruhára és hagyjuk néhány óra hosszat a napon állni. Aztán gondosan szítáljuk át. Mialatt a liszt a napon áll, a lisztesládát, fiókot, vagy üveget, amiben a liszt áll, mossuk ki alaposan és töröljük szárazra. Szabadban, napon szellőztessük néhány óra hosszat és csak aztán öntsük bele vizsza a lisztet. A nagyon elukacosodott liszt már nem ehető, de állati táplálékkul felhasználható. Madarak kedvenc étele a lisztkukac.

ROMLOTT TOJÁS ÉS TOJÁSHÉJ FELDOLGOZÁSA.

A takarékoság követelményeinek megfelelően ne dobjuk el az elhasznált tojások héját. Mészárítva, megtörve, baromfiétel közé keverhetjük, vagy mésztörtyáknak használjuk, továbbá piszkos üveget moshatunk vele, ha csettelt, sóval keverjük. A megtört tojáshejből dobjunk egy maroknyit abba a vízbe, amelyben a ruhát kifőzzük, ártalmatlanul és szépen fehérit.

A romlott tojást sem kell kidobni. Cserépvírárok öntözővizébe keverhetjük mert hasznos trágya.

JÓ BIZONYÍTVÁNY

Gazda: Es te azt állítod, hogy tíz évig voltál egy helyen? Miért hagytad ott azt a helyet?

Cigány: Hát csak azért, mert pontosan annyira fűtetek.

Műsorú Rt. Kolozsvár. — 5090 (Nyomdai L. v. Major József)

T. EGYETEMI KÖNYVTÁR
KOLOSZVÁR
Szent György tér

A Magyar Nép táborigostája

Séra János övezető, táborigostája postaszám K. 641, üzeni Székelydályára szüleinek, testvéreinek, hogy jól van, sok levelet vár. Séra Domokos övezető, táborigostája H. 762, üzeni szintén Székelydályára szüleinek, feleségének, hogy jól van, de nagyon régen nem kapott levelet. Sipos András honvéd, táborigostája L. 944, üzeni hozzátartozóinak, hogy jól van. Az L. 944 táborigostásám honvédek üdvözlétüket küldik az otthoniaknak, jól vannak: Bartis Mihály honvéd, Bartis Tamás honvéd Szárhegyre, Antal Ferenc honvéd Csikszépvizre, Balázs H. Vilmos honvéd, Ferenc Dersó honvéd Gyergyóremetere, Tompa Gábor honvéd Kézdimártonfalvára, Ferenczi Ferenc honvéd, Tatór József honvéd Tekerőpatakra, Mindaras József honvéd Tekerőpatákra, Csizsér Géza honvéd Csikszépvizre. — Tótfis György övezető Szilágynagyfalura üzeni feleségének, gyermekeinek és szüleinek, hogy jól van. — Magyarai Ferenc honvéd, táborigostája A. 672, üzeni Szentháromságra, hogy jól van, nincs semmiben hiánya. — Berecki Sándor tizedes, táborigostája A. 672, Erdőszentgyörgyre küldi üdvözlét szüleinek, sógorának. — Györfi Ferenc honvéd, táborigostája F. 888, Enlakára üzeni szüleinek és hozzátartozóinak, hogy jól van, több levelet vár.

FIGYELMEZTÉS

Kérjük olvasóinkat, hogy mindenemü előfizetési ügyben a „Magyar Nép” kladóhivatalához, Kolozsvár, Brassai-utca 7. forduljanak. Kérjük tehát azokat az olvasókat is, akik az Emke felhívás alapján kapcsolódtak be előfizetésük táborigostájához, előfizetésükkel szintén közvetlenül kladóhivatalunkhoz forduljanak.

A kiadóhivatal üzen

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett előfizetéseikért: H. Bonnyra, P. Z. Borsabán, I. G. Radu Bajostálya, T. L. Nagybecsköly, V. F. Kögyös.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Míndazolnak hátralekésőket, akik J. év végéig az hátralekésőket nem küldték be, az elkétek alatt kitöltött postautalóvönműly kosutasan felszólítottuk. A felszólított jelentős része be is küldte a hátralekésőket az előfizetők egy része még nem küldte be. Ezeknek felszólításunk má megkezdte és pedig Bihar megye fidesse után Csik, Háromszék utb. gyűkkel folytatjuk. Míután ez ében a másodszor szólított fel az érdekelteket felkérjük azokat, alikhez ilyen felszólításutalvány érkezik újádjában, a timentett összegét küldje be kladóhívatalunkhoz. Tgyanokos kérjük előfizetők míműt több új előfizető bejelentésére.

A követező befolyt pénzeset nyvósok: Hf. V. A. K-6 Magyarokod 9.40, L. Rév 18.20, M. K. Néma 21.20, Hf. H. J-6 Vajdaszentivány 24.20, B. J. Vice 14. V. P. Des 18.20, F. I. Nagykároly 10, T. S. Sarmaság 18.20, M. M. Zsibó 10, Sz. S. Nyárádlóna 10.20, K. A. Kisvárd (rend. 1945 ápr. 1-ig), G. P. Nyárádszék 10.20 (rend. 1944 márc. 1-ig), I. Homoródnyáralu 5, L. J. Toldaság 10.20, K. Nyárádszentbenedek 18.20, K. I. N. radslye 11.20, J. B. Barót 12.20, Cz. Nyárácsón 10.20, S. I. Lőpöshánya 18, T. E. Zilah 10.20, A. D. Vároale 10.20, F. és M. A. Nyárádszentbenedek 20, D. J. Varsale 10.20, K. Gy. Szodometer 12, Hf. D. P. Mosonyia 10.20, Sz. J. E. 18.20, B. F. Feketelak 10.20 Pengó.

Szerkesztésért felel: Dr. NEMES ISTVÁN

Felolós kladó: TÓTH KÁLMÁN.